TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2007. gada 20. septembrī *

Lieta C-304/05

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam,

ko 2005. gada 29. jūlijā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. van Beks [*M. van Beek*] un D. Rekja [*D. Recchia*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Itālijas Republiku, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*] un Dž. Fjengo [*G. Fiengo*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 19. aprīlī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka realizējot slēpošanas zonas *Santa Caterina Valfurva* (trases "Bucaneve" un "Edelweiss") paplašināšanas projektu un izveidojot atbilstošu infrastruktūru 2005. gada Pasaules čempionātam kalnu slēpošanā īpaši aizsargājamā teritorijā IT 2040044 *Stelvio* nacionālajā parkā (turpmāk tekstā — "parks"),

— ļaujot veikt pasākumus, kas var būtiski ietekmēt minēto teritoriju, pienācīgi nenovērtējot šo pasākumu ietekmi uz vidi, ņemot vērā šīs teritorijas

aizsargāšanas mērķus un jebkurā gadījumā neievērojot noteikumus, ka gadījumā, ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz vidi, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus un tos paziņo Komisijai, lai nodrošinātu "Natura 2000" tīkla kopējās vienotības aizsardzību;

— neveicot pasākumus, lai novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumus, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta šī teritorija;

— nepiešķirot minētajai teritorijai aizsardzības tiesisko statusu, kas būtu piemērots, lai īpaši nodrošinātu Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 103, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 79/409") I pielikumā minēto putnu sugu izdzīvošanu un vairošanos un šajā pielikumā neminēto gājputnu sugu, kas turp regulāri dodas, vairošanos, spalvu maiņu un migrāciju,

Itālijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 7. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 92/43") 6. panta 2.–4. punkts un 7. pants un Direktīvas 79/409 4. panta 1. un 2. punkts.

Atbilstošās Kopienu tiesību normas

2 Direktīvas 92/43 mērķis ir sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas faunu un floru Eiropā esošajā dalībvalstu teritorijā, uz kuru attiecas EK līgums.

3 Šīs direktīvas desmitajā apsvērumā ir noteikts:

"tā kā attiecīgi jāizvērtē visi plāni vai programmas, kas varētu būtiski ietekmēt tās teritorijas saglabāšanas mērķus, kura ir vai tiks noteikta par īpaši aizsargājamu dabas teritoriju."

4 Minētās direktīvas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un kura nosaukums ir "Natura 2000". Šo tīklu, ko veido I pielikumā uzskaitīto dabisko dzīvotņu veidu un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.

"Natura 2000" tīkls iekļauj īpaši aizsargājamās teritorijas, ko dalībvalstis klasificējušas, ievērojot Direktīvu [79/409]."

5 Direktīvas 92/43 4. pants reglamentē procedūru, kas ļauj izveidot minēto tīklu "Natura 2000", kā arī īpaši aizsargājamo teritoriju noteikšanu, ko veic dalībvalstis.

6 Šīs direktīvas 6. pantā, ar ko nosaka pasākumus šo teritoriju aizsardzībai, ir paredzēts:

"[..]

2. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumu, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta attiecīgā teritorija, ja šāds traucējums varētu būt nozīmīgs attiecībā uz šīs direktīvas mērķiem.

3. Visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus. Ņemot vērā novērtējuma atzinumus par ietekmi uz minēto teritoriju, un saskaņā ar 4. punkta noteikumiem kompetentā valsts iestāde piekrīt plāna vai projekta īstenošanai tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība, un vajadzības gadījumā noskaidrojusi plašas sabiedrības viedokli.

4. Ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz teritoriju, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ plāns vai projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, kas ietver arī sociāla un ekonomiska rakstura intereses, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus, lai nodrošinātu "Natura 2000" tīkla kopējās vienotības aizsardzību. Dalībvalsts informē Komisiju par pieņemtajiem kompensācijas pasākumiem.

Ja attiecīgajā teritorijā sastopams prioritārs dabiskās dzīvotnes veids un/vai prioritāra suga, tad vienīgie pieņemamie argumenti ir tie, kas saistīti ar veselības aizsardzību vai sabiedrības drošību, videi primāri svarīgām labvēlīgām pārveidēm vai, pēc Komisijas atzinuma, citām sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm."

7 Minētās direktīvas 7. pantā ir noteikts:

"No šīs direktīvas 6. panta 2., 3. un 4. punkta izrietošās saistības aizstāj visas saistības, kas izriet no Direktīvas 79/409/EEK 4. panta 4. punkta pirmā teikuma un kas attiecas uz teritorijām, kuras klasificētas saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 1. punktu vai līdzīgā veidā atzītas saskaņā ar 4. panta 2. punktu, jaunajām saistībām stājoties spēkā ar šīs direktīvas ieviešanas datumu vai ar tādas klasifikācijas vai atzīšanas datumu, ko dalībvalsts veic saskaņā ar Direktīvu 79/409/EEK, ja pēdējais ir vēlāks datums."

8 Direktīvas 79/409 mērķis ir nodrošināt visu putnu sugu, kas savvaļā dzīvo to dalībvalstu Eiropas teritorijā, kurām ir piemērojams Līgums, aizsardzību.

9 Šīs direktīvas 4. pantā sugām, kuras minētas I pielikumā, ir paredzēts piemērot īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu to izdzīvošanu un vairošanos savā izplatības areālā. Šajā pantā ir noteikts:

"1. Sugām, kuras minētas I pielikumā, jāpiemēro īpaši dzīvotņu aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu to izdzīvošanu un vairošanos savā izplatības areālā. Šim nolūkam jāapzina:

a) sugas, kurām draud izzušana;

b) sugas, kuras ir jūtīgas pret dažām izmaiņām savās dzīvotnēs;

c) sugas, kuras savas skaitliski mazās populācijas vai ierobežotās vietējās izplatības dēļ uzskatāmas par retām sugām;

d) citas sugas, kuras īpaši jāsaudzē to dzīvotņu īpatnību dēļ.

Veicot novērtēšanu, par pamatu ņem populācijas attīstības tendences un svārstības.

Kā īpašas aizsargājamās teritorijas šo sugu aizsardzībai dalībvalstis pirmām kārtām nosaka skaitliski un lieluma ziņā vispiemērotākās teritorijas, ņemot vērā aizsardzības prasības ģeogrāfiskajā jūras un sauszemes teritorijā, uz kuru attiecas šī direktīva.

2. Dalībvalstis veic līdzīgus pasākumus attiecībā uz tādu regulāri sastopamu migrējošo [gājputnu] sugu vairošanās, spalvu mešanas un ziemošanas vietām, kā arī atpūtas vietām migrācijas maršrutā, kuras nav minētas I pielikumā, ņemot vērā to

aizsardzības nepieciešamību ģeogrāfiskajā jūras un sauszemes teritorijā, uz kuru attiecas šī direktīva. Tālab dalībvalstīm īpaša uzmanība jāvelta mitrāju un pirmām kārtām starptautiski nozīmīgu mitrāju aizsardzībai.

[..]

4. Attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajām aizsargājamām teritorijām dalībvalstis attiecīgi rīkojas, lai nepieļautu dzīvotņu piesārņošanu vai kaitējuma nodarīšanu tām, kā arī novērš jebkurus traucējumus putnu dzīvei, ciktāl tie būtiski skar šā panta mērķus. Dalībvalstis cenšas nepieļaut dzīvotņu piesārņošanu vai kaitējuma nodarīšanu tām arī ārpus šīm aizsargājamām teritorijām."

Parks

Parka statuss valsts tiesībās

10 Parks tika izveidots ar 1935. gada 24. aprīļa likumu Nr. 740, sākotnēji tikai Trento [*Trento*] un Bolzano [*Bolzano*] provinču teritorijā, lai aizsargātu un veicinātu floru, palielinātu faunu un saglabātu īpašus ģeoloģiskus veidojumus, kā arī brīnišķīgās ainavas.

11 Ar Republikas prezidenta 1977. gada 23. aprīļa dekrētu parka teritorija tika paplašināta, iekļaujot Kankano [*Cancano*] un Liviņjo [*Livigno*] teritorijas, kā arī Sorbeta [*Sorbetta*], Džavia [*Gavia*] un Serotini [*Serottini*] kalnus, kas atrodas Sondrio [*Sondrio*] un Brešas [*de Brescia*] provincē Lombardijas reģiona teritorijā.

12 Parks ir aizsargājamā teritorija 1991. gada 6. decembra ietvarlikuma Nr. 394, kas attiecas uz valsts aizsargājamām teritorijām, nozīmē. Šajā likumā ir noteikti pamatprincipi, kuri reglamentē minētās teritorijas, lai saskaņotā veidā garantētu un veicinātu valsts dabas mantojuma saglabāšanu un nozīmīgumu.

13 Ar Ministru Padomes prezidenta 1993. gada 23. novembra dekrētu tika izveidots *Stelvio* valsts parka konsorcijs [*Consorzio del Parco Nazionale dello Stelvio*] (turpmāk tekstā — "Konsorcijs"). Konsorcija kompetenci un tam uzticētos uzdevumus nosaka Statūti.

14 Atbilstoši minēto statūtu 4. pantam Konsorcijam parka pārvaldē ir jānodrošina dabas aizsardzība un ainavu saglabāšana.

Parka statuss Kopienu tiesībās

15 1998. gadā parks tika klasificēts kā īpaši aizsargājama teritorija Direktīvas 79/409 4. panta izpratnē. Nodaļā "Lombardijas reģions" tas ir norādīts ar numuru IT 2040044.

16 Atbilstoši datu standarta veidlapai, ko Itālijas Republika 1998. gadā iesniedza saskaņā ar Komisijas 1996. gada 18. decembra Lēmumu 97/266/EEK par formu, kādā sniedzama informācija par "Natura 2000" ierosinātajām teritorijām (OV L 107, 1. lpp.), šajā teritorijā mājo vairākas aizsargājamo putnu sugas atbilstoši Direktīvas 79/409 I pielikumam — klinšu ērglis (*Aquila chrysaetos*), lielais piekūns (*Falco peregrinus*), ķīķis (*Pernis apivorus*), mežirbe (*Bonasa bonasia*), Alpu baltirbe (*Lagopus mutus helveticus*), rubenis (*Tetrao tetrix*), mednis (*Tetrao urogallus*) un

melnā dzilna (*Dryocopus martius*) — kā arī trīs gājputnu sugas — zvirbuļvanags (*Accipiter nisus*), stepes klijāns (*Buteo buteo*) un klinšu ložņa (*Tichodroma muraria*).

17 Citā 2004. gada 14. maija datu veidlapā ir norāde arī uz šajā teritorjā esošām citām Direktīvas 79/409 I pielikumā minētām sugām, proti, bārdaino grifu (*Gypaetus barbatus*), sarkano kliju (*Milvus milvus*), Morinella tārtiņu (*Charadrius morinellus*), bikšaino apogu (*Aegolius funereus*), apodziņu (*Glaucidium passerinum*), ūpi (*Bubo bubo*), pelēko dzilnu (*Picus canus*) un klinšu irbi (*Alectoris graeca saxatilis*).

Fakti

18 1999. gada 4. oktobrī reģiona iestādēm tika iesniegts slēpošanas zonas *Santa Caterina Valfurva*, kā arī ar to saistīto infrastruktūru iekārtošanas projekts 2005. gada Pasaules čempionātam kalnu slēpošanā.

19 Šajā projektā bija paredzēts meža teritorijā izveidot slēpošanas trašu koridoru. Tāpat runa bija par vagonveida pacēlāja būvniecību, kuram pirmajā daļā būtu jānodrošina savienojums no Santakaterinas [*Santa Caterina*] uz Plageras [*Plaghera*] apdzīvoto vietu un otrajā daļā — uz Alpu ieleju [*Valle dell'Alpe*]. Tajā turklāt bija paredzēts savienojums starp *Valle dell'Alpe* un *Costa Sobretta*, pateicoties vienkabeļa krēslveida pacēlājam ar četrām vietām. Minētais projekts ietvēra arī citus darbus, kas bija cieši saistīti ar paredzēto trašu iekārtošanu, proti, izbraukšanas stacijas un slēpošanas stadiona izveidi, autostāvvietas izbraukšanas stacijas tuvumā izveidi, "Edelweiss" trases pārveidošanu, tilta pāri *Frodolfo* upes straumei, tūristu mītnes *Valle dell'Alpe*, kā arī apkalpes līnijas būvniecību, programmējamas sniega ražošanas iekārtas un transporta līdzekļu noliktavas ierīkošanu.

20 Ar 2000. gada 30. maija dekrētu Nr. 13879 Lombardijas reģions, pamatojoties uz sabiedrību *Montagne di Valfurva* un *Santa Caterina Impianti* arhitekta veikto pētījumu, sniedza labvēlīgu atzinumu par projekta atbilstību vides prasībām, ja tiek ievērota virkne vispārīga rakstura nosacījumu un īpašie nosacījumi saistībā ar dažādo projekta daļu īstenošanu. Minētajā dekrētā tika precizēts, ka vēlāko atļaujas procedūru ietvaros ir jāpārbauda, vai minētie nosacījumi, kā arī konkrēti aizliegumi ir ievēroti un vai ir samaksātas paredzētās kompensācijas vides jomā.

21 Pētījuma preambulā, uz kuru atsaucas minētais dekrēts, bija norādīts, ka slēpošanas iekārtu un attiecīgās teritorijas infrastruktūru stāvoklis ir kļuvis nepiemērots un ka tās ir jāmodernizē, to darot arī ar mērķi saņemt subsīdijas paredzētajam projektam.

22 Atbilstoši šim pētījumam nav ņemta vērā ne antropogēnā spiediena paaugstināšanās ietekme uz sugām, kuru aktīvo reprodukciju ievērojami ietekmē cilvēku klātbūtne, it īpaši uz Alpu baltirbi un murkšķi, ne iespējamā ietekme uz bezmugurkaulniekiem un abiniekiem, ne ietekme uz dūņšņību gājputnu trajektoriju.

23 Atbilstoši minētajam pētījumam ietekmes uz vidi un attiecīgo jautājumu par paredzēto darbu ietekmes uz dažādiem vides komponentiem samērošanas, kompensācijas un uzraudzības pasākumi tika izskatīti kopsavilkuma veidā un sastāvdaļa "flora, veģetācija un dzīvotnes" tika analizēta tikai izvēles veidā. Šajā pētījumā tika secināts, ka ir jāparedz projekts morfoloģijas un vides atjaunošanai, kas atrisinātu jautājumu par teritorijas apzaļumošanu pēc darbu pabeigšanas.

24 Minētais pētījums ietvēra šādus secinājumus:

"[..]

Darbu neveikšanas sekas varētu būt lēns, bet neizbēgams saimniecisks pagrimums ne tikai *Santa Caterina* reģionā, bet visā slēpošanas teritorijā. Līdz ar to ir būtiski atbalstīt priekšlikumu par pacelšanas iekārtu uzlabošanu un jauno trašu ierīkošanu kopā ar saistītām infrastruktūrām, jo tām ir sociāli saimnieciska vērtība, it īpaši no tūrisma viedokļa.

[..]

Paredzētos darbus var uzskatīt par atbilstošiem vides prasībām pie šādiem nosacījumiem:

— iekārtu pārkvalificēšanas un jaunu iekārtu un pakalpojumu uzsākšana pilnībā ir atkarīga no stāvvietas ierīkošanas pirms *Santa Caterina* pilsētas centra, kas ir loģisks atbalsts jauno iekārtu būvniecībai. Ņemot vērā stāvvietas projekta raksturu un saimniecisko nozīmi un Kopienas līmenī atļautās iemaksas robežas, ir jāuzsver, ka pastāv iespēja, ka iekārtas pamatā finansē paši pieprasītāji;

[..]

— lai maksimāli ierobežotu koku izciršanu, zemes slāņa pārvietošanos un tilta platumu pāri *Frodolfo* upei, savienojošā trase, kas sākotnēji ir paredzēta 40 metru platumā, ir jāsamazina līdz 20 metru platumam [..];

[..]

— par ielejas infrastruktūrām (tribīnes, komentētāju kabīnes un hronometri) jābūt īpašam projektam;

— [..]

— atmežošanas joslas platumam pacelšanas iekārtu būvniecībai ir jābūt stingri ierobežotam tikai līdz iekārtu drošības normās noteiktajam [..];

— savienojošā trase starp pastāvošajām slēpošanas trasēm un jaunā iebraukšanas/izbraukšanas stacija *Plaghera* ir jāpārplāno, lai samazinātu zemes slāņa pārvietošanos;

[..]

— lai samazinātu zemes slāņa pārvietošanos un tai sekojošo teritoriju pārveidošanu, nav jābūvē savienojošā josla starp iebraukšanas staciju un tūristu mītni *Valle dell'Alpe*, kā arī kabīņu noliktavu [..];

— nav jāceļ jauna braucamā josla, kas ir paredzēta krēslveida pacēlāju *Valle dell'Alpe — Costa Sobretta* būvlaukumā, ņemot vērā pārmērīgo teritorijas pārveidi, ko tā izraisītu [..];

— ņemot vērā būtisko teritoriju dabisko nozīmi (dabisko pļavu pārklājums ar augiem, daudzgadīgi augi, uz klintīm augoši un morēni augi, ainavu tipveida raksturs, ko raksturo klinšainas kraujas masīvas vertikālas līnijas un virsotnes lauztās līnijas) un dažādos riskus, kas rodas iepriekš norādītajai videi, galīgajā projektā [..] būtu jāņem vērā visas norādes dažādajās jomās (flora, fauna, ekosistēmas, ģeoloģija, hidroģeoloģija, nogāzes stabilitāte [..]), lai varētu izvērtēt ziņojumā paredzēto iejaukšanos šajā Alpu teritorijas dabas pastiprinātajā aizsardzībā.

Lai darbus varētu uzsākt, galīgajā projektā vēl ir jānorāda [..] šādi elementi: [..]

— mežu mantojuma zaudējums, kas izriet no mežu izciršanas, ir jākompensē ar divtik lieliem jaunaudžu stādījumiem [..];

— visa [vieta vai] zeme [, kas tiks pārvietota] ir par jaunu jāiekārto un jāapzaļumo [..];

— pakalpojumu līnijas (ūdensvadi, drenāža, elektrība, mākslīgā sniega klājuma iekārtas) ir jāiebūvē zemē. Gaisa elektrības līniju izveidošana pacelšanās iekārtu tuvumā ir jāaizliedz;

— ir būtiski un nepieciešami paredzēt projektu morfoloģiskai un vides atjaunošanai, kas galīgā veidā atrisinātu jautājumu par teritorijas apzaļumošanu pēc darbu pabeigšanas [..].

Pirms tiek turpināta galīgā projekta izpilde, ir jāizpilda šādi nosacījumi:

— attiecībā uz hidroģeoloģiju ir jāatrisina problēmas saistībā ar slēpošanas trašu ierīkošanas sekām un būvdarbu ietekmi uz *Valle dell'Alpe* teritorijas hidroģeoloģiju un *Costa Sobretta* dienvidu nogāzi;

— pētot pazemes ūdeņu cirkulāciju, ir jāveic īpašas hidroģeoloģiskas un ģeomehāniskas analīzes [..];

— atbilstoši jānovērtē ģeomorfoloģiskās izmaiņas, ko nolīdzinošie veidojumi izraisa klinšainās kraujās [..].

Attiecībā uz faunas vides sastāvdaļu no jauna ir jānosaka būvdarbu ietekmes parametri to vispārējā kontekstā [..]."

25 Tad 2000. gada septembrī Lombardijas reģions uzdeva *Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine* (Alpu reģiona ekoloģijas un saimniecisko pētījumu institūts, turpmāk tekstā — "*IREALP*") izstrādāt ziņojumu par minētā projekta iespējamo ietekmi uz vidi.

26 Šis ziņojums bija pazīstams kā ticamības analīze, kuram jāietver aspekti saistībā ar zemes apstrādāšanu, korekcijas darbībām, vides inženierijas darbiem un vides uzlabošanu, kas tiek uzskatīta par nepieciešamu sākotnējā projekta un vēlāk galīgā projekta īstenošanai.

27 Apstrīdētais projekts vēlāk tika grozīts, it īpaši, lai ietvertu trases "Edelweiss", kuras platums tika palielināts no 20 līdz gandrīz 50 metriem, paplašināšanas darbus.

28 2002. gada septembrī *IREALP* publiskoja savu ziņojumu par paredzēto pasākumu iespējamās ietekmes novērtējumu. Šajā ziņojumā apkopotā veidā tā teritorijas daļa, par kuru bija attiecīgais projekts, bija aprakstīta kā "egļu mežs, kas neietver daudz retu sugu, bet kurā ir zemo Alpu mežiem raksturīga ļoti trausla daudzveidība, kas lēni atjaunojas".

29 Minētajā ziņojumā ir atzīts, ka teritorijā "ir mežā ligzdojoši īpaši putni: vistu vanags, melnā dzilna, dižraibais dzenis, zaļā dzilna". Šajā ziņojumā pie sekām, kādas ir minētā projekta galvenajam būvdarbu posmam, ir minēta "meža dzīvotnes, kurā ligzdo aizsargājamās sugas, samazināšanās".

30 No *IREALP* ziņojuma secinājumiem izriet, ka vadlīnijas, kuras pētījumā varēja ņemt vērā, vēl nebija pilnībā definētas, bet tās tika progresīvi attīstītas, it īpaši pamatojoties uz minētās procedūras īstenošanas laikā gūtajām zināšanām un precizējumiem. Tāpat bija norāde, ka šis ziņojums paver iespēju iesniegt citus piedāvājumus, lai uzlabotu visas slēpošanā izmantojamās teritorijas pārvaldības ietekmi uz vidi.

31 Tāpat ziņojumā tika precizēts:

"Kaut gan procesu var uzskatīt par pozitīvu, tas tomēr ietver mazāk pozitīvus aspektus, jo parāda vajadzību noteikt citus vienlīdz nozīmīgus konkrētus tehniskos aspektus, kas, iespējams, nozīmē tehniskus precizējumus turpmākos posmos. Šajā pētījumā acīmredzot ir izteikti arī šie ierobežojumi, un līdz ar to šis pētījums ir jāuzskata par virzienu norādošu dokumentu lēmumiem, kuri atklāj riskus un piedāvā ieteikumus problēmu atrisināšanai, nevis par pasākumu, kas precizē paredzēto darbu iespējamo ietekmi uz vidi. Šīs ietekmes precīzākus vērtējumus [..] turpmāk var sniegt pētījumos saistībā ar ietekmi uz vidi, kuri ir saistīti ar pašreizējo vadlīniju attīstību [..]."

32 Pētījuma secinājumos bija norāde uz virkni novērtējumu attiecībā uz apskatāmā projekta iespējamību no vides vadlīniju viedokļa. Tajos ir norādīts:

"Katrā ziņā koncepcijas darbību veikšanai ir jāparedz būtisks iejaukšanās vidē samazinājums — salīdzinājumā ar sākotnējo paredzējumu —, kas ir mērķis, [kura sasniegšanai] var izmantot arī šajā pētījumā ietvertos ieteikumus. [Šis mērķis ir

jāsasniedz] ar neatlaidību attiecībā uz darbiem *Valle dell'Alpe*, kuriem būs jāveic cits īpašs ietekmes uz vidi pētījums, kad visi paredzētie darbi būs precizēti."

33 2002. gada 3. oktobrī Konsorcijs paziņoja par vispārējo vadlīniju un darbības pasākumu, kas ieteikti *IREALP* ziņojumā, kā arī tajā ietverto ieteikumu apstiprināšanu.

34 2003. gada 14. februārī Konsorcijs izsniedza atļauju kalnu slēpošanas trašu "Bucaneve" un "Edelweiss", kā arī tām saistīto infrastruktūru paplašināšanai un iekārtošanai *Santa Caterina Valfurva* apdzīvotajā vietā (turpmāk tekstā — "2003. gada 14. februāra atļauja"). Konsorcijs uzskatīja, ka paredzētie darbi atbilst šī ziņojuma saturam. Tomēr tas precizēja, ka šī atļauja bija piešķirta tikai ziņojumam atbilstošiem darbiem. Turklāt minētā atļauja ietvēra vairākus nosacījumus un priekšnoteikumus.

35 No 2003. gada februāra tika nozāģēti apmēram 2500 koki 50 reiz 500 metru lielā platībā augstumā no 1700 līdz 1900 metriem. Turklāt slēpošanas trašu un infrastruktūru ierīkošanas rezultātā *Santa Caterina Valfurva* īpaši aizsargājamajā teritorijā IT 2040044 esošā putnu dzīvotne tika pilnībā sadalīta.

36 2003. gada 19. jūnijā pēc norādēm *IREALP* ziņojumā tika publicēts jauns projekts, kuram tika pievienots papildu *Valfurva* pašvaldības pētījums par ietekmi uz vidi. 2003. gada jūlijā tika uzsākta procedūra ietekmes uz vidi novērtēšanai. Tā tika pabeigta ar atzinumu par to projekta daļu, kas atrodas starp *Plaghera*, *Costa Sobretta* un *Valle dell'Alpe*.

37 2003. gada 20. augustā Konsorcijs sniedza negatīvu atzinumu par projekta atbilstību vides prasībām, jo tajā nebija ievērotas *IREALP* ziņojumā sniegtās norādes.

38 Lai atrisinātu projekta strīdīgos jautājumus, 2003. gada 16. oktobrī tika parakstīts nodomu protokols starp Lombardijas reģionu, Konsorciju, Pasaules Čempionāta slēpošanā organizācijas komiteju un atbildīgo personu par pamata programmu saistībā ar projektu. Šajā protokolā bija paredzēts:

— noteikt noteikumus atzinumu saņemšanai, lai pabeigtu reģionālās novērtēšanas procedūras;

— pieņemt kopēju nostāju par visām darbībām, kuras ir jāpārbauda, pēc iespējas šīs procedūras koordinējot;

— garantēt, ka tiks ievēroti Konsorcija direktoru padomes noteiktie nosacījumi;

— apstiprināt starpstacijas *Plaghera* un tūristu mītnes *Valle dell'Alpe* atrašanās vietu;

— vēlreiz pārbaudīt un pieņemt projektus par darbībām *Santa Caterina-Plaghera* teritorijā atkarībā no Konsorcija noteiktās pārbaudes prasībām.

39 Ar 2003. gada 28. novembra dekrētu Nr. 20789 Lombardijas reģions atzina, ka pacelšanās iekārtu pārkārtošanas un ar to saistīto pakalpojumu projekts pašvaldības *Valfurva* teritorijā ir saderīgs ar vides prasībām īpaši aizsargājamā teritorijā IT 2040044.

40 Minētajā dekrētā, kurā tiek atkārtoti Lombardijas reģiona *Direzione Generale Agricoltura* (Vispārējās lauksaimniecības direkcija) veiktā ietekmes uz vidi novērtējuma secinājumi, *Valfurva* pašvaldībai ir uzticēts pienākums kontrolēt nosacījumu izpildi gan projektu apstiprināšanas posmā, gan to izpildes posmā. Turklāt tajā bija paredzēts, ka galīgie projekti ir jāpabeidz, nosakot vairākas prasības, to skaitā par būvdarbu ietekmes pētījumu.

Pirmstiesas procedūra

41 Atbilstoši EKL 226. pantam Komisija ar 2003. gada 19. decembra vēstuli uzaicināja Itālijas Republiku sniegt tai savus apsvērumus par īpaši aizsargājamās teritorijas IT 2040044 situāciju.

42 Tā kā tā nesaņēma atbildi uz šo vēstuli, Komisija 2004. gada 9. jūlijā Itālijas Republikai nosūtīja argumentētu atzinumu.

43 Itālijas Republika atbildēja uz šajā Komisijas argumentētajā atzinumā formulētajiem iebildumiem, tai nosūtot vairākus ministriju paziņojumus.

44 Uzskatot, ka šādi sniegtā atbilde nav apmierinoša, Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

45 Komisija izsaka četrus iebildumus pret Itālijas Republiku, no kuriem pirmie trīs attiecas uz Direktīvu 92/43, bet ceturtais — uz Direktīvu 79/409.

Par pirmo iebildumu, kas balstīts uz Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkta un 7. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

46 Komisija uzskata, ka 2003. gada 14. februāra atļauja nebija pamatota ar atbilstošu lēmuma paplašināt slēpošanas trases "Bucaneve" un "Edelweiss" un ierīkot vairākas saistītas infrastruktūras ietekmes uz vidi novērtējumu.

47 Komisija uzsver, ka *IREALP* ziņojumā nav ietverts atbilstošs paredzamo būvdarbu īpaši aizsargājamā teritorijā IT 2040044 ietekmes uz vidi novērtējums.

48 Tā norāda, ka minētajā zonā dzīvo vairākas aizsargājamo putnu sugas, kā tas izriet no norādēm *Atlas of European Breeding Birds*, kurā ir apkopoti vairāk nekā 10 000 visas Eiropas ornitologu pētījumu un kas tiek uzskatīts par īpaši ticamu dokumentu attiecībā uz Eiropā ligzdojošiem putniem.

49 Komisija turklāt norāda, ka, lai gan *IREALP* ziņojumā ir ietverti lietderīgi ieteikumi, tie nebija pienācīgi ņemti vērā, piešķirot 2003. gada 14. februāra atļauju.

50 Komisija no tā secina, ka minētā atļauja tika piešķirta, valsts iestādēm neesot pārliecinātām, ka paredzētajiem darbiem nebūs kaitīgas ietekmes uz attiecīgās īpaši aizsargājamās teritorijas viengabalainību.

51 Itālijas Republika norāda divu veidu būvdarbus, kuri ir jānošķir, proti, pirmkārt, darbus, kuru ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūra jau ir notikusi un par kuriem ir norādīti pieņemamie pasākumi šīs ietekmes ierobežošanai, un, otrkārt, tos, kurus ir paredzēts pielāgot, pamatojoties uz *IREALP* ziņojumu.

52 Itālijas Republika norāda, ka pirmajai būvdarbu kategorijai, kas ietver starp *Plaghera* un *Valle dell'Alpe* veiktos darbus, ir jānosaka, vai kompetentās iestādes ir veikušas pastāvošo vides interešu izvērtēšanu īpaši aizsargājamā teritorijā IT 2040044. Citiem būvdarbiem, proti, starp *Santa Caterina* un *Plaghera* veiktajiem darbiem, ir jāizpēta, vai tika veikta šī pati procedūra un vai norāde uz vēlāku posmu projekta beigās, lai noteiktu ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumus, ir saderīga ar Direktīvas 92/43 noteikumiem.

53 Itālijas Republika apgalvo, ka 2000. gada 30. maija reģionālais dekrēts Nr. 13879, pat ja tajā nav skaidras atsauces uz ietekmes uz vidi novērtējumu, tika pieņemts pēc šajā direktīvā minēto elementu izanalizēšanas.

54 Pēc Itālijas Republikas domām, no tā izriet, ka novērtējumam, kas ir dekrēta pamatā, ir neapstrīdama saikne ar visiem vēlākajiem lēmumiem, ar kuriem tiek piešķirtas atļaujas.

Tiesas vērtējums

55 Vispirms ir jāatzīst, ka lietas dalībnieki ir vienprātīgi par to, ka slēpošanas trašu iekārtošanas un saistīto infrastruktūru iekārtošanas darbi bija tādi, uz kuriem attiecās pienākums veikt iepriekšēju ietekmes uz vidi novērtējumu atbilstoši Direktīvas 92/43 6. panta 3. punktam.

56 Šis noteikums nosaka novērtēšanas procedūru, kuras mērķis ir ar iepriekšējas kontroles palīdzību nodrošināt, ka plāns vai projekts, kas nav tieši saistīts vai nepieciešams konkrētās teritorijas apsaimniekošanai, bet kas varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, ir atļaujams tikai tad, ja netiks izjaukta attiecīgās teritorijas viengabalainība (skat. 2004. gada 7. septembra spriedumu lietā C-127/02 *Waddenvereniging* un *Vogelbeschermingsvereniging*, Krājums, I-7405. lpp., 34. punkts; turpmāk tekstā saukts — "*Waddenzee* spriedums", kā arī 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-239/04 Komisija/Portugāle, Krājums, I-10183. lpp., 19. punkts; turpmāk tekstā saukts — "*Castro Verde* spriedums").

57 Attiecībā uz jēdzienu "attiecīgi izvērtē" Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkta nozīmē ir jānorāda, ka šajā direktīvā nav definēts nekāds īpašs veids šāda novērtējuma veikšanai.

58 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka šis novērtējums ir jāveic tādā veidā, lai kompetentās iestādes varētu pārliecināties, ka plāns vai projekts nekaitēs attiecīgās teritorijas viengabalainībai, ņemot vērā, ka, ja nav pārliecības par šādas ietekmes neesamību, tad minētajām iestādēm pieprasītā atļauja ir jāatsaka (šajā nozīmē skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Waddenzee*, 56. un 57. punkts, un *Castro Verde*, 20. punkts).

59 Attiecībā uz elementiem, uz kuru pamata kompetentās iestādes var gūt nepieciešamo pārliecību, Tiesa ir precizējusi, ka ir jāizslēdz pamatotu šaubu pastāvēšana no zinātniskā viedokļa, ņemot vērā, ka minētajām iestādēm ir jāpamatojas uz jaunākajiem zinātniskiem atklājumiem šajā jomā (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Waddenzee*, 59. un 61. punkts, un *Castro Verde*, 24. punkts).

60 Tādēļ ir būtiski pārbaudīt, vai šajā lietā apstrīdēto būvdarbu ietekme uz attiecīgās teritorijas viengabalainību tika pārbaudīta pirms 2003. gada 14. februāra atļaujas piešķiršanas ar iepriekš minētajiem kritērijiem saderīgā veidā.

61 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka vairāki iepriekšēji pētījumi tika veikti pirms minētās atļaujas piešķiršanas. Novērtējumi, ko var uzskatīt par atbilstošiem Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkta nozīmē, ir, pirmkārt, 2000. gadā veiktais ietekmes uz vidi novērtējums un, otrkārt, 2002. gadā iesniegtais ziņojums (skat. šī sprieduma 21.–24. punktu, kā arī 25.–32. punktu).

62 Attiecībā uz, pirmkārt, iepriekš minēto pētījumu, ko veica divu publiskā iepirkuma uzņēmumu arhitekts, ir jānorāda, ka, lai gan tas sākas ar jautājumu par paredzēto darbu ietekmi uz teritorijas faunu un floru, tajā ir uzsvērts slēpošanas trašu paplašināšanas un ar to saistīto infrastruktūru būvniecības īsais un precīzais ietekmes uz vidi izpētes raksturs.

63 Tāpat ir jāuzsver, ka minētajā pētījumā ir norādīti vairāki elementi, kas nav tikuši ņemti vērā. Tādēļ tajā tiek it īpaši ieteikta papildu kā morfoloģiskā, tā vides analīze, kā arī jauna visu būvdarbu ietekmes uz savvaļas faunu kopumā un uz konkrētu aizsargājamo sugu situāciju, it īpaši izcērtamo mežu zonā, pārbaude.

64 Turklāt minētajā pētījumā tiek uzskatīts, ka paredzamo darbu izpildē — kas ir vēlama no saimnieciskā viedokļa — jāievēro daudzi aizsardzības nosacījumi un priekšnosacījumi.

65 Ir jāsecina, ka minētais pētījums nav atbilstošs novērtējums, uz kuru valsts iestādes varētu balstīties, piešķirot apstrīdēto atļauju veikt būvdarbus atbilstoši Direktīvas 92/43 6. panta 3. punktam.

66 Otrkārt, attiecībā uz 2002. gadā iesniegto *IREALP* ziņojumu ir jānorāda, ka arī tajā ir aprakstīti paredzētie darbi, pārbaudot to ietekmi uz hidroloģisko un ģeomorfoloģisko shēmu, kā arī uz teritorijas augiem. Attiecībā uz putniem, kuru dēļ šī teritorija tika klasificēta par īpaši aizsargājamu teritoriju, šajā ziņojumā nav ietverts izsmeļošs tajā esošo savvaļas putnu uzskaitījums.

67 Kaut arī *IREALP* ziņojumā ir norādīts, ka galvenie traucējumi faunai rodas no ligzdu iznīcināšanas mežu izciršanas un dzīvotnes sadalīšanas posmā, to tomēr raksturo daudzi iepriekšēji konstatējumi un tas, ka nepastāv galīgi secinājumi. Šajā ziņojumā ir norādīts, cik liela nozīme ir novērtējumiem, kuri ir jāīsteno pakāpeniski, it īpaši pamatojoties uz tādām zināšanām un precizējumiem, kas var rasties projekta īstenošanas laikā. Minētais ziņojums turklāt tika izstrādāts, lai sniegtu iespēju sniegt citus priekšlikumus paredzēto darbību ar vidi saistītās situācijas uzlabošanai.

68 No šiem elementiem izriet, ka *IREALP* ziņojumu arī nevar uzskatīt par atbilstošu apstrīdēto būvdarbu ietekmes uz īpaši aizsargājamo teritoriju IT 2040044 novērtējumu.

69 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka gan 2000. gada pētījums, gan 2002. gada ziņojums ir nepilnīgi un tajos nav pilnīgu, precīzu un galīgu konstatējumu un secinājumu, kas varētu kliedēt jebkuras zinātniski pamatotas šaubas par paredzēto būvdarbu ietekmi uz attiecīgo īpaši aizsargājamo teritoriju.

70 Tomēr šāda rakstura konstatējumi un secinājumi bija neizbēgami, lai kompetentās iestādes varētu iegūt nepieciešamo pārliecību un pieņemt lēmumu atļaut minētos būvdarbus.

71 Šajos apstākļos 2003. gada 14. februāra atļauja nebija saderīga ar Direktīvas 92/43 6. panta 3. punktu.

72 Attiecībā uz citiem pētījumiem ir jānorāda, ka tos nevar uzskatīt par atbilstošiem, ņemot vērā, ka tie tika veikti vai nu būvdarbu laikā, vai pēc to izpildes, proti, pēc 2003. gada 14. februāra atļaujas piešķiršanas.

73 Tādējādi ir jāuzskata, ka Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkta neizpilde ir pierādīta.

Par otro iebildumu, kas balstīts uz Direktīvas 92/43 6. panta 4. punkta un 7. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

74 Komisija uzskata, ka bija acīmredzams, ka paredzētie būvdarbi riskēja nozīmīgi kaitēt minētās teritorijas viengabalainībai. Tomēr nopietni neviena cita alternatīva netika apspriesta. 2000. gada 30. maija reģionālajā dekrētā Nr. 13879 tika norādīta iespēja neierīkot slēpošanas trases "Bucaneve" un "Edelweiss", bet iespēju robežās uzturēt pastāvošo trasi, lai to vēlāk sazarotu.

75 No tā Komisija secina, ka projekts tika atļauts, lai gan pastāvēja citi, šīs teritorijas videi mazāk kaitējoši risinājumi, kurus valsts iestādes tomēr neņēma vērā.

76 Komisija arī norādīja, ka būvdarbu izpildes pamatā nebija sevišķi svarīgu sabiedrības interešu. Turklāt netika paredzēts neviens kompensējošs pasākums.

77 Itālijas Republika apgalvo, ka par apstrīdētajiem būvdarbiem norisinājās divas atļaujas saņemšanas procedūras. Proti, trašu un iekārtu sākotnējā daļa starp *Santa Caterina* un *Plaghera* tika uzskatīta par saderīgu ar vides prasībām atbilstoši 2000. gada 30. maija reģionālajam dekrētam Nr. 13879, ko vēlāk papildināja Lombardijas Reģionālās padomes labvēlīgs atzinums. Pēc norādēm *IREALP*

ziņojumā projekta daļa posmam no *Plaghera* līdz *Valle dell'Alpe* tika pārskatīta, lai sāktu procedūru ietekmes uz vidi novērtēšanai.

78 Itālijas Republika norāda, ka Lombardijas reģions bija noteicis nosacījumu — ko paredzēja 2003. gada 28. novembra reģionālais dekrēts Nr. 20789, kurā ir ietverts ietekmes uz vidi novērtējums par teritoriju no *Plaghera* līdz *Valle dell'Alpe*, — ka ir jāiesniedz pētījums par visu būvdarbu, arī teritorijā starp *Santa Caterina* un *Plaghera*, ietekmi.

79 Itālijas Republika piebilst, ka kompetentās iestādes ir guvušas nepieciešamo pārliecību, kas bija nepieciešama, lai iesniegtu ietekmes uz vidi novērtējumu par visiem būvdarbiem, arī par tiem, kuri ir atļauti ar minēto reģionālo dekrētu.

Tiesas vērtējums

80 Ņemot vērā iebilduma, kas balstīts uz Direktīvas 92/43 6. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatotību, ir jānosaka, vai 2003. gada 14. februāra atļauja bija saderīga ar Direktīvas 6. panta 4. punkta prasībām.

81 Šis noteikums paredz, ka gadījumā, ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz teritoriju saskaņā ar šīs direktīvas 6. panta 3. punkta pirmo teikumu, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ plāns vai projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, kas ietver arī sociāla un ekonomiska rakstura intereses, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus, lai nodrošinātu "Natura 2000" tīkla kopējās vienotības aizsardzību.

82 Kā Tiesa ir uzsvērusi iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Portugāle 35. un 36. punktā, minētās direktīvas 6. panta 4. punkts kā atkāpe no minētā panta 3. punkta otrajā teikumā noteiktā atļaujas kritērija ir jāinterpretē šauri.

83 Turklāt jānorāda, ka Direktīvas 92/43 6. panta 4. punktu var piemērot tikai pēc tam, kad atbilstoši šīs direktīvas 6. panta 3. punktam ir pārbaudīta plāna vai projekta ietekme [uz vidi]. Lai varētu piemērot 6. panta 4. punktu, ir jāzina ietekme, kāda projektam būs uz minētās teritorijas saglabāšanas mērķiem, jo pretējā gadījumā nevar novērtēt šī atkāpes nosacījumu izpildi. Iespējamo sevišķi svarīgu sabiedrības interešu un mazāk kaitējošu alternatīvu risinājumu pastāvēšanas vērtējuma nolūkā ir jāizvērtē intereses un kaitējums, ko attiecīgajai teritorijai var nodarīt izskatāmais plāns vai projekts. Turklāt, lai noteiktu iespējamo veicamo kompensācijas pasākumu raksturu, ir precīzi jāzina kaitējums.

84 Tomēr no iepriekš norādītajiem apsvērumiem izriet, ka valsts iestādēm nebija šīs informācijas tajā brīdī, kad tās pieņēma lēmumu par 2003. gada 14. februāra atļaujas piešķiršanu. No tā izriet, ka šo atļauju nevar pamatot ar Direktīvas 92/43 6. panta 4. punktu.

85 Līdz ar to 2003. gada 14. februāra atļauja nebija saderīga ar Direktīvas 92/43 6. panta 4. punktu.

86 Tādējādi Komisijas prasība ir pamatota arī šajā ziņā.

Par trešo iebildumu, kas ir balstīts uz Direktīvas 92/43 6. panta 2. punkta un 7. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

87 Komisija norāda, ka valsts iestādēm nebija tiesību piešķirt atļauju Alpu slēpošanas teritorijas paplašināšanas un iekārtošanas darbiem, jo šie darbi varēja būtiski kaitēt parka viengabalainībai.

88 Komisija uzsver, ka Konsorcija atļauto būvdarbu rezultātā minētā teritorija būtiski noplicinājās. Tā atgādina, ka Alpu slēpošanas trašu "Bucaneve" un "Edelweiss" iekārtošana izraisīja gandrīz 2500 koku, kas bija daudzu aizsargājamo putnu sugu būtiska dzīvotne, izciršanu.

89 Itālijas Republika norāda, ka tas, ka apstrīdēto darbu izpilde ietvēra noteiktus kritiskus aspektus un ka tie vēl netika novērsti, nenozīmē, ka paredzētā iejaukšanās nebija pareizi novērtēta. Kad publiskie būvdarbi ar negatīvu ietekmi uz vidi ir vajadzīgi, Direktīvas 92/43 noteikumi nozīmē nevis šādu darbu izpildes aizliegumu, bet pienākumu veikt savlaicīgus kompensējošus pasākumus.

90 Itālijas Republika uzskata, ka šādi pasākumi ir jāizpilda pēc iespējas pirms attiecīgo būvdarbu izpildes, to izpildes laikā vai pēc tās.

Tiesas vērtējums

91 Lai noteiktu, vai izvirzītais iebildums ir pamatots, ir jāpārbauda, vai īpaši aizsargājamo teritoriju ietekmējošās darbības var vienlaicīgi pārkāpt gan Direktīvas 92/43 6. panta 3. un 4. punktu — kā tas jau ir konstatēts šī sprieduma 73. un 85. punktā —, gan arī šī paša panta 2. punktu.

92 Šajā sakarā ir jānorāda, ka šis pēdējais noteikums nosaka pienākumu veikt attiecīgus aizsardzības pasākumus noplicināšanas, kā arī tādu traucējumu, kuri var būtiski ietekmēt Direktīvas 92/43 mērķus, novēršanai.

93 Šis pienākums atbilst šīs Direktīvas septītajā apsvērumā noteiktajam mērķim, ka katrai īpaši aizsargājamai teritorijai ir jāiekļaujas saskaņotā Eiropas ekoloģiskajā tīklā.

94 Ja, kā šajā gadījumā izriet no pirmā iebilduma pārbaudes, atļauja plānam vai projektam tika piešķirta ar Direktīvas 6. panta 3. punktu nesaderīgā veidā, tad var konstatēt minētā panta 2. punkta pārkāpumu attiecībā uz īpaši aizsargājamo teritoriju, ja tiek pierādīta dzīvotnes noplicināšanās vai traucējums sugām, kurām šī teritorija tika nozīmēta.

95 Šajā lietā ir jāatgādina, ka attiecīgajā teritorijā — kas ir aizsargājamo putnu sugu, it īpaši Alpu baltirbes, melnās dzilnas un rubeņa, dzīvotne — meža masīvā tika nocirsti apmēram 2500 koki. Ar apstrīdētajiem darbiem līdz ar to tika iznīcināta minēto sugu vairošanās teritorija.

96 Ir jāsecina, ka minētie darbi un to ietekme uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju IT 2040044, kurā tie notika, bija nesaderīgi ar minētajai teritorijai atbilstoši Direktīvas 92/43 6. panta 2. punktam piešķirtās aizsardzības tiesisko statusu.

97 Tādējādi Komisijas prasība ir jāapmierina arī šajā punktā.

Par ceturto iebildumu, kas balstīts uz Direktīvas 79/409 4. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

98 Komisija uzskata, ka valsts iestāžu pieņemto pasākumu analīze parāda, ka īpaši aizsargājamai dabas teritorijai IT 2040044 nebija piešķirta tiesiskā aizsardzība valsts tiesībās, kas būtu varējis nodrošināt Direktīvas 79/409 I pielikumā minēto putnu sugu izdzīvošanu un vairošanos, kā arī tādu regulāri sastopamu gājputnu sugu vairošanos, spalvu mešanu un ziemošanu, kuras nav minētas šajā pielikumā.

99 Komisija uzskata, ka pēc 2003. gada 14. februāra atļaujas saņemšanas uzsāktie būvdarbi būtiski kaitē putnu sugām šajā īpaši aizsargājamā teritorijā, it īpaši to vairošanās laikā.

100 Komisija precizē, ka, lai gan uz minēto teritoriju attiecas konkrētas normas, 2003. gada 14. februāra lēmums parāda, ka valsts iestādes nav veikušas nepieciešamos pasākumus atbilstošas tiesiskās kārtības ieviešanai, ne tikai lai aizsargātu šo teritoriju, bet arī lai reāli aizsargātu tajā esošās putnu sugas.

101 Itālijas Republika paskaidro, ka apstrīdētā teritorija ir stingri reglamentēta zona.

102 Tā norāda, ka no tiesiskā regulējuma, uz kura pamata parks tika izveidots, izriet, ka šai teritorijai ir atbilstoša tiesiska aizsardzība, lai nodrošinātu Kopienas tiesiskajā regulējumā paredzētos mērķus. Parka izveidošanas mērķis ir aizsargāt faunu, ieviešot tādu pārvaldes shēmu, kas ir balstīta uz dzīvnieku vai augu sugu saglabāšanu.

Tiesas vērtējums

103 Vispirms ir jāatgādina, ka teritorija, uz kuru attiecas šī prasība, tika klasificēta kā īpaši aizsargājama teritorija atbilstoši Direktīvas 79/409 4. pantam.

104 Tāpat arī ir jānorāda, ka, kaut arī Direktīvas 92/43 7. panta rezultātā minētās direktīvas 6. panta 2.–4. punktā noteiktie pienākumi aizstāj pienākumus, kas izriet no Direktīvas 79/409 4. panta 4. punkta, tomēr pienākumi, kas izriet no minētā 4. panta 1. un 2. punkta, paliek pilnībā piemērojami. Šiem pēdējiem pienākumiem ir neatkarīgs raksturs, un tie ir paredzēti no Direktīvas 92/43 6. panta 2.–4. punktā minētajiem atšķirīgu mērķu sasniegšanai.

105 Lai varētu noteikt, vai iebildums ir pamatots, ir jāuzsver, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Komisijas pienākums ir pierādīt, ka pastāv apgalvotā pienākumu neizpilde. Tikai tā var iesniegt Tiesai informāciju, kas vajadzīga, lai pārbaudītu, vai pastāv pienākumu neizpilde, bez tiesībām pamatoties uz jebkādu pieņēmumu (skat. it īpaši 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-434/01 Komisija/Apvienotā Karaliste, *Recueil*, I-13239. lpp., 21. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-117/02 Komisija/Portugāle, *Recueil*, I-5517. lpp., 80. punkts, un 2007. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-135/05 Komisija/Itālija, Krājums, I-3475. lpp., 20. punkts).

106 Šajā sakarā ir jānorāda, ka par šo īpaši aizsargājamo teritoriju — kā norādīja pati Komisija — ir pieņemti vairāki Itālijas tiesību akti.

107 Šajos apstākļos Komisijai ir jāiesniedz pierādījumi, ka atbilstošais tiesiskais regulējums, ko nosaka šie dažādie akti, nav piemērots, lai minētajai teritorijai sniegtu atbilstošu aizsardzību.

108 Tomēr Komisija nav pierādījusi, kādā veidā šīs atbilstošās tiesību normas būtu nepietiekamas, runājot par Direktīvas 79/409 4. panta 1. un 2. punktu. Tā ir tikai atsaukusies uz to, ka administratīva iestāde ir pieņēmusi lēmumu, izsniedzot atļauju pretēji Direktīvas 92/43 6. panta 2.–4. punktam, kas tomēr nav pietiekami, lai konstatētu šo atbilstošo tiesību normu nesaderību ar Direktīvas 79/409 4. pantu.

109 Tādējādi jāsecina, ka Komisijas otrais iebildums ir noraidāms.

Par tiesāšanās izdevumiem

110 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Itālijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā Itālijas Republikai spriedums nav labvēlīgs, tad jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) — atļaujot pasākumus, kas var būtiski ietekmēt īpaši aizsargājamo teritoriju IT 2040044, *Parco Nazionale dello Stelvio*, pienācīgi novērtējot šo pasākumu ietekmi uz vidi, ņemot vērā īpaši minētās teritorijas aizsargāšanas mērķus;

— atļaujot šādus pasākumus un neievērojot noteikumus, ka gadījumā, ja, neņemot vērā negatīvu vērtējumu saistībā ar ietekmi uz vidi, alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ projekts tomēr ir jāīsteno sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā, tad dalībvalsts veic visus vajadzīgos kompensācijas pasākumus un tos paziņo Komisijai, lai nodrošinātu "Natura 2000" tīkla kopējās vienotības aizsardzību, un

— neveicot pasākumus, lai novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumu, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta īpaši aizsargājamā teritorija IT 2040044 *Parco Nazionale dello Stelvio*,

Itālijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 6. panta 2.–4. punkts un šīs Direktīvas 7. pants, kā arī Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību 4. panta 1. un 2. punkts;

2) **prasību pārējā daļā noraidīt;**

3) **Itālijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]